

уникнення знищення перебралися до Львова. У 1801 р. храм передано українській громаді містечка. Сьогодні це парафіяльний храм УГКЦ. Вхідний портал зберіг написи вірменською мовою [3].

Висновки. Тернопільська область – край багатий на пам'ятки культурної спадщини, вагому частину яких становлять релігійно-сакральні об'єкти: духовні центри, давні культові кам'яні та дерев'яні храми, цілющі джерела, чудотворні ікони. Сакральна спадщина нашого краю багатоманітна та представляє різні течії християнства, а також і єврейські пам'ятки. Все це формує потужну основу для успішного розвитку релігійного та палімпницького туризму.

Список використаних джерел:

1. Гаюк І. Вірмени. URL:http://resource.history.org.ua/cgi-bin/eiu/history.exe?&i21dbn=eiu&p21dbn=eiu&s21stn=1&s21ref=10&s21fmt=eiu_all&c21com=s&s21cnr=20&s21p01=0&s21p02=0&s21p03=tm=&s21colorterm=0&s21str=1.14.%202.
2. Густенко О. Тернопілля оберігають 23 чудотворні ікони та мощі п'ятьох святих. За Збручем. 19.04.2012. URL:<https://zz.te.ua/ternopillya-oberihayut-23-chudotvorni-ikony-ta-moschi-pyatoh-svyatyh>.
3. Історії язловецьких вірменів. URL:<https://te.20minut.ua/Podorozhi/istoriyi-yazlovetskih-vmeniv-167538.html>.
4. Каплиця Св. Трійці URL: <http://www.diaz.org.ua/index.php/ua/pam-iatky-arkhitektury-zapovidnyka/pam-iatnyky-natsionalnoho-znachennia/30-kaplytsia-sv-triitsi>
5. Комплекс споруд Вірменської церкви, 1764 р. URL: <http://www.diaz.org.ua/index.php/ua/pam-iatky-arkhitektury-zapovidnyka/pam-iatky-mistsevoho-znachennia/28-kompleks-sporud-vmenskoj-tserkvy-1764-r>.
6. Луговий Б. Пізнавальний туризм: сучасний стан та перспективи розвитку на прикладі пам'яток культурної спадщини Тернопільщини. Сучасні тенденції розвитку освіти й науки : проблеми та перспективи: зб. наук. праць. Кельце, 2021. Вип. 9. Том 1. С.181–186.
7. Пам'ятки архітектури національного значення Тернопільської області. URL: <https://irp.te.ua/pam-yatky-arhitektury-natsionalnogo-znachennya-ternopil-s-koyi-oblasti>.

Межерницька В.

*магістрантка II курсу
спеціальності 242 Туризм*

Науковий керівник – доц. Заставецький Т.Б.

СУЧАСНИЙ СТАН І ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ТУРИСТИЧНОЇ ІНДУСТРІЇ ГРУЗІЇ

Постановка проблеми. Роль міжнародного туризму постійно зростає, стаючи невід'ємною складовою частиною економічного розвитку тієї чи іншої держави. Туристична індустрія – один із найбільш динамічних видів економічної діяльності, що забезпечує державам високі позиції на міжнародній арені.

Із початком ХХІ ст. туризм став однією з найприбутковіших галузей світової економіки. На нього припадає близько 10% виробленого у світі валового продукту та 30 % світової торгівлі послугами. За оцінками Всесвітньої туристичної організації (UNTWO), ще наприкінці 2000 р. туризм зайняв перше місце серед галузей світового господарського комплексу за обсягом експорту товарів і послуг [3]. Становлення туризму як окремої галузі економіки відіграло важливу роль у розвитку тих країн, де він став однією з основних статей доходів до національного бюджету. Такою є Грузія, у якій зростаюча роль на початку ХХІ ст. туристичної індустрії стала важливим фактором її розвитку, економічного піднесення та лідерства в регіоні.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Туристсько-країнознавчому аналізу Грузії присвячені праці М. Метревелі, М. Л. Ткешелашвілі, Л. Д. Корганашвілі. Н. Н. Коцан та О. А. Курило розглядали особливості розвитку туризму в Грузії та здійснення туристичних потоків у країні.

Метою статті є: визначення сучасного стану використання туристично-рекреаційного потенціалу Грузії, проведення аналізу наявних статистичних даних, які пов'язані із туристичною галуззю країни.

Виклад основного матеріалу дослідження. Грузія – країна, що знаходиться на крайньому заході континенту, на межі між Азією та Європою. Загальна її площа 69 700 км² (121-ше місце у світі), з яких на суходіл припадає 69 700 км², а на поверхню внутрішніх вод – 0 км².

Грузія межує з чотирма іншими країнами: на півдні – з Вірменією (спільний кордон – 219 км), Туреччиною (273 км), на сході – з Азербайджаном (428 км), на півночі – з Російською Федерацією (894 км). Загальна довжина державного кордону – 1814 км. Грузія на заході омивається водами Чорного моря Середземноморської системи Атлантичного океану.

Країна кліматичних контрастів, неймовірних барв і запахів, чудових панорам і привітних мешканців – чудова в будь-яку пору року. Затишно відгородившись Кавказом від іншого континенту, Грузія має унікальний мікроклімат між горами і Чорним морем [4]. Одночасно тут можуть сяяти барвами золота осінь, цвісти апельсинові сади і поблискувати на сонці сніг, що щойно випав у горах.

Клімат є дуже сприятливою умовою для розвитку туризму в Грузії – країну можна відвідувати впродовж року залежно від мети поїздки: узимку на туристів чекають лижні курорти, весна є чудовим періодом для екскурсійних прогулянок; влітку туристів приваблює узбережжя Чорного моря; погода ранньої осені практично ідеальна для екскурсійного та санаторного відпочинку.

Культура Грузії викликає інтерес у всьому світі, її автентичність робить Грузію однією з найпривабливіших для культурного туризму країн.

Грузинська монументальна архітектура, всесвітньо відомий поліфонічний спів і традиційна музика, книжкова мініатюра, багата духовна і світська література, барвисті народні танці та балет, театр і кіно, ювелірні вироби, різьблення по металу, кераміка та картини – все це якнайкраще представляє давню грузинську культуру.

Пам'ятки Грузії – це безліч старовинних храмів, церков і фортець, карстові печери і скельні міста, палаци грузинських королів і самобутні села Верхнього Сванеті, національні парки і монастирі.

Основні визначні пам'ятки Тбілісі – величні собори і церкви: собор Святої Трійці і церква Метехі, фортеця Нарікала на березі Кури, Анчісхаті – найдавніший собор столиці, церква Джварісмама, церква Квашветі, а також пам'ятники католицької архітектури: кафедральна церква Святих Петра і Павла в стилі бароко і церква Богоматері.

Серед грузинських замків і фортець в першу чергу відзначимо чудовий Харцвісі, укріплене поселення Сигнахи, вигає над мальовничою Алазанської долиною, фортеця Гоніо, монастир Гелаті, перша згадка про яку можна знайти в римських літописах [5].

Шанувальників спелеології і всього таємничого зацікавлять природні карстові печери Сатаплія і Цкалтубо, що тягнуться на багато десятків кілометрів.

Курорти Грузії на морі характеризуються як гальковими, так і піщаними пляжами, кристально чистою водою і величезною кількістю розваг для туристів. Кожен зможе знайти собі місце до душі: від жвавого Батумі до тихих і просторих пляжів Кваріаті.

Туризм є однією з основних експортних галузей Грузії й приносить значні прибутки в державну казну. Туристична галузь дає змогу також створити значну кількість робочих місць. За даними відомства, у 2018 році прямиий внесок туризму в економіку склав 7,6% ВВП і цей сектор забезпечив \$3,2 млрд валютних надходжень.

Динаміка розвитку туризму суттєво змінилася за останні роки завдяки прийняттю відповідної політики з боку держави. Протягом останніх п'яти років кількість туристів у Грузії значно зросла у порівнянні з середньосвітовими показниками.

Виходячи з статистичних даних, туризм у Грузії розвивається доволі швидко. У 2019 році Грузію відвідало 7 726 000 відвідувачів, що на 6,8% більше у порівнянні з відповідним показником 2018 року [2].

Як бачимо з рис. 1, впродовж 2010-2019 рр. кількість туристів, які прибули до Грузії, збільшилася майже в 3,5 рази. У даний період відбувалося стрімке зростання прибуттів, окрім 2020 р., де число

туристів порівняно з 2019 знизилося практично на 20%, у зв'язку із пандемією Covid19.

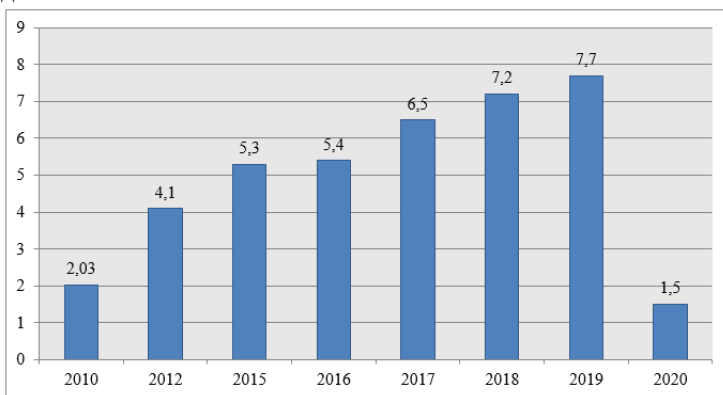

Рис.1. Кількість туристичних прибуттів у млн. осіб

У 2019 році 84% міжнародних туристів, які відвідали Грузію, прибули з сусідніх країн, лише 12% – з інших країн. З 1 526 619 відвідувачами Азербайджан лідрує серед країн, звідки до Грузії в 2019 році приїхало найбільше міжнародних туристів. Це становить 24% від усіх міжнародних відвідувачів (рис. 2).

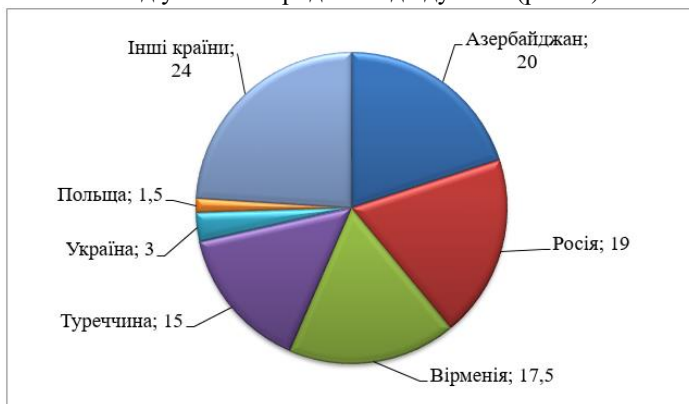

Рис. 2. Провідні країни на туристичному ринку Грузії [4]

Грузія була визнана найкращим новим туристичним напрямком 2020 року. 30-бальний рейтинг виявив туристичний веб-сайт TravelLemming на основі голосування провідних світових блогерів. За оцінками цього вебпорталу, Грузія може бути найбільшою в світі прихованою перлиною подорожей.

Для вдосконалення туристичної системи в державі запроваджено стратегію швидкого розвитку до кінця 2025 року [1].

Країна інвестувала значні кошти в базову інфраструктуру, розвиток і оновлення туристичних місць. До 2025 року Грузія планує прийняти понад 11 мільйонів відвідувачів і збільшити свій дохід до понад 6,6 мільярдів доларів.

Висновок. Грузія – країна з багатим історичним минулим, культурною спадщиною та природною різноманітністю. Усі ці риси роблять її привабливою з туристичного погляду. А вдала політика в поєднанні з конкретними кроками уряду створює всі належні умови для розвитку туризму в країні, із кожним роком приваблюючи все більшу кількість туристів не лише з регіону, а й з усього світу. Про це свідчить притік туристів, який суттєво збільшується за останні роки, що є наслідком ефективної політики в галузі розвитку туризму в країні та популяризації її на міжнародній арені.

У майбутньому Грузія може увійти в число провідних туристичних країн світу.

Список використаних джерел:

1. Development in Georgia/ Електронний ресурс. Режим доступу: <https://ikm.mk/ojs/index.php/kij/article/view/4167/4166>.
2. Tourism in Numbers/ Електронний ресурс. Режим доступу: <https://www.ceicdata.com/en/indicator/georgia/visitor-arrivals>.
3. UNWTO World Tourism Barometer / Електронний ресурс. Режим доступу: http://tourlib.net/wto/WTO_highlights_2017.pdf.
4. Мальська М.П., Гамкало М.З., Бордун О. Ю. Туристичне країнознавство. Європа. Навч. посіб. [для студ. вищ. навч. закл.]. К.: Центр учбової літератури, 2009. 224 с.
5. Пам'ятки Грузії/ Електронний ресурс. Режим доступу: <https://elanatours.com.ua/georgia/>.

Мокра А.

магістрантка II курсу

спеціальності 242 Туризм

Науковий керівник – доц. Флінта Н. І.

КРЕАТИВНИЙ МАРКЕТИНГ ЯК ІНСТРУМЕНТ РЕАЛІЗАЦІЇ КЛІЄНТООРІЄНТОВАНОГО ПІДХОДУ В ДІЯЛЬНОСТІ МІЖНАРОДНИХ ГОТЕЛЬНИХ ЛАНЦЮГІВ

Актуальність теми. На сьогоднішній день світова індустрія туризму та гостинності знаходиться в жорстких умовах конкурентної боротьби за кожного клієнта і змушена вкрай стрімко реагувати на зовнішні зміни умов господарювання. При цьому, незважаючи на нестабільну економіко-політичну ситуацію у світі, готельно-